

UCHWAŁA NR 191/XXXVII/09
RADY GMINY SIEMYŚL
z dnia 29 grudnia 2009 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Opieki nad
Dzieckiem i Rodziną na lata 2010-2014.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.¹⁾) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1 i pkt 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 i Nr 202, poz.1551) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną na lata 2010-2014 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Kazimierz Kropidłowski
Kazimierz Kropidłowski

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218 z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz.1458 oraz z 2009 r. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241.

Gminny Program Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną

Wstęp

Rodzina uważana jest za naturalną i podstawową komórkę społeczną. Jako pierwsze środowisko wychowawcze wpływa na osobowość człowieka, jego życie i rozwój. Rodzina jest miejscem, w którym dziecko doświadcza swoich pierwszych kontaktów z otoczeniem, zaczyna poznawać i rozumieć wartości społeczne. Na ich podstawie będzie budować swój własny system norm i zachowań. Rodzina jest mikrostrukturą związaną ze społeczeństwem, reaguje na zachodzące zmiany społeczne, podlega przemianom gospodarczym, kulturalnym i obyczajowym. W pewnej mierze stanowi odbicie współczesnego społeczeństwa, które wyciska na niej piętno i narzuca określone ograniczenia. Rodzina jest podmiotem życia społecznego, natomiast harmonijne współistnienie rodziny i społeczeństwa daje optymalne warunki rozwoju człowieka. Znaczenie rodziny dla życia i pomyślnej sytuacji społeczeństwa pociąga za sobą szczególną odpowiedzialność za wspieranie i umacnianie rodziny.

Dokonująca się w Polsce transformacja ustrojowa stała się przyczyną wielu procesów destrukcyjnych, zagrażających społeczeństwu oraz co najważniejsze – rodzinie jako naturalnej, podstawowej komórce tego społeczeństwa. Systematycznie wzrasta ilość rodzin dysfunkcyjnych i nie wydolnych wychowawczo. Problemem jest bezrobocie, alkoholizm i ubóstwo, a także wzrost agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży. Powiększają się różnice społeczne i materialne.

Nadrzędnym celem niniejszego Programu jest budowa lokalnego systemu wsparcia nad dzieckiem i rodziną, a w ostatecznym efekcie stworzenie systemu, w warunkach których rodzina będzie mogła liczyć na pomoc i wsparcie wielozakresowe i zintegrowane. System wsparcia musi mieć charakter lokalny.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności.

Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz zasobów środowiska. Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, kościołów, organizacji samorządowych. Wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed

formami całodobowymi. Pomoc powinna służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych.

Według danych na dzień 31 grudnia 2008 r. pomocą społeczną objętych było 301 osób z 148 rodzin, co stanowiło 8,5 % ogółu mieszkańców gminy. Najpoważniejsze obszary problemowe określić można na podstawie analizy przyczyn korzystania z pomocy społecznej. W obszarze problemów społecznych na pierwszy plan trudności rodziny występują najczęściej w związku z:

- bezrobociem, które często jest związane z brakiem wystarczających kwalifikacji zawodowych, a także możliwością zapewnienia opieki nad małymi dziećmi w placówkach przedszkolnych;
- wielodzietnością, która często łączy się z bezradnością w sprawach opiekuńczych i wychowawczych;
- alkoholizmem, który często powoduje dysfunkcję i demoralizację rodziny.

Niniejszy Program opracowany został zgodnie z treścią artykułu 17 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn.zm). Realizatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemysłu.

Kierunki działań, zadania i oczekiwane efekty:

1) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwienie życia w warunkach odpowiadających godności człowieka poprzez:

- diagnozowanie środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- udzielanie pełnej informacji z zakresu korzystania z systemu bezpieczeństwa socjalnego,
- aktywizację społeczną i aktywizację zawodową w ramach programów, projektów socjalnych i projektów systemowych,
- aktywizację zawodową w formie szkoleń zawodowych,
- świadczenie poradnictwa specjalistycznego w szczególności prawnego, psychologicznego i rodzinnego osobom i rodzinom mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych bez względu na posiadany dochód;

2) wspieranie rodzin dysfunkcyjnych, z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz bezradnością w sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego poprzez:

- zapewnienie dostępu do pomocy w formie poradnictwo specjalistycznego z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego,
- zapewnienie dostępu do wsparcia psychologicznego, pedagogicznego dla rodziców, którzy nie radzą sobie z problemami wychowawczymi i uzależnieniami dzieci,
- organizowanie zajęć o charakterze informacyjno-warsztatowym dla rodziców dzieci realizujących obowiązki szkolny w ramach „Uniwersytetu dla Rodziców”;

3) wspieranie osób i rodzin zagrożonych zjawiskami patologii społecznej poprzez:

a) tworzenie i realizację gminnych programów z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w tym:

- zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych,
- zapewnienie pomocy psychospołecznej i prawnej dla osób zagrożonych przemocą,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności adresowanych do dzieci i młodzieży (nikotyna, alkohol, narkotyki), a także kontrola przestrzegania dystrybucji alkoholu wśród dzieci i młodzieży.

b) organizację i współorganizację czasu wolnego dzieci i młodzieży zagrożonych zjawiskami patologii ze szczególnym uwzględnieniem organizacji zimowego i letniego wypoczynku;

c) monitoring i ewaluacja dot. uzależnień i polityki w skali lokalnej, poprzez zbieranie informacji i danych liczbowych od instytucji działających na terenie gminy (m.in. szkół, ośrodka zdrowia, Policji) o rozmiarach zagrożeń.

Odbiorcy programu

Odbiorcami programu są rodziny, które są zagrożone niedostosowaniem i wykluczeniem społecznym. Członkowie rodzin przede wszystkim borykają się z takimi problemami społecznymi jak: alkoholizm i towarzyszącą temu zjawisku przemoc oraz ubóstwo, równie ważnym problemem jest bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, niepełnosprawność i długotrwała choroba.

Zasady ogólne funkcjonowania programu:

- 1) zaangażowanie beneficjentów programu w oparciu o zawarte porozumienia;
- 2) długofalowość i kompleksowość realizowanych działań w oparciu o programy i projekty socjalne;
- 3) współpraca i partnerstwo organów administracji samorządowej, organizacji pozarządowych, społeczności lokalnych;
- 4) współpraca i współodpowiedzialność realizujących program w oparciu o zespoły interdyscyplinarne;
- 5) podmiotowość rodziny i ochrona praw rodziny i dziecka w oparciu o zawarte uzgodnienia i porozumienia (kontrakt);
- 6) wspieranie rodziny w wykonywaniu jej podstawowych funkcji tj. w opiece, wychowaniu, socjalizacji poprzez utworzenie instrumentów wspierających realizację pracy socjalnej.

Działania:

- 1) poznawanie środowiska lokalnego i pozyskiwanie informacji na temat warunków życia rodzin oraz dzieci i młodzieży, wskazanie obszarów wymagających interwencji kryzysowej;
- 2) inicjowanie i realizowanie programów służących rozwojowi rodzin, dzieci i młodzieży;
- 3) uruchamianie, wspieranie edukacji i poradnictwa rodziców w zakresie diagnozy zagrożeń i uzależnień u dzieci i młodzieży – działanie w ramach realizacji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 4) promocja i upowszechnianie wiedzy na temat praw dziecka - działanie poprzez rozpowszechnianie ulotek, publikacji, prowadzenie szkoleń, warsztatów dotyczących problematyki ochrony dziecka przed przemocą oraz uaktywnienie środowisk lokalnych i sąsiedzkich;
- 5) upowszechnianie wiedzy dotyczącej systemu pomocy dla rodzin w kryzysie - działanie poprzez aktywizację instytucji pomocowych w informowaniu o własnej działalności, prowadzenie akcji promocyjnych i informacyjnych na temat możliwości uzyskania pomocy w sytuacjach kryzysu, upowszechnienie informacji o placówkach udzielających pomocy, zapewnienie dostępu do poradnictwa i doradztwa rodzinnego;
- 6) rozwijanie programów przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i szkolnej w środowisku lokalnym, zapewnienie ofiarom przemocy bezpłatnej pomocy psychologicznej, socjalnej i

prawnej, wsparcia psychologicznego w procesie karnym, promocja działalności programu „Niebieska Linia” oraz „Telefonu Zaufania”;

7) Kierowanie sprawców przemocy do instytucji podejmującej działania resocjalizacyjno-terapeutyczne wobec sprawców.

Partnerzy programu:

- samorzady terytorialne,
- Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemysłu,
- szkoły działające na terenie gminy Siemysl,
- lekarze rodzinni i pielęgniarki środowiskowe,
- kuratorzy sądowi,
- Policja,
- Prokuratura Rejonowa w Kołobrzegu,
- rady sołeckie,
- „Caritas” przy Parafii Rzymsko-Katolickiej w Siemysłu.

Źródła finansowania:

- dotacje pochodzące z budżetu państwa,
- środki pochodzące z budżetu gminy Siemysł,
- inne źródła (w tym: środki z Europejskiego Funduszu Społecznego).

Postanowienia końcowe

Opracowany program jest dokumentem, który może podlegać okresowym weryfikacjom i modyfikacjom w niezbędnym zakresie, dostosowanym do zmieniającej się rzeczywistości i przepisów prawa.

Informację z realizacji Programu Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej będzie składał Radzie Gminy Siemysł łącznie ze sprawozdaniem rocznym z działalności OPS.